

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 30.09.2004
KOM(2004)620 lõplik

**KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE JA REGIOONIDE KOMITEELE**

**nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitus 98/561/EÜ (edasise Euroopa koostöö kohta
kõrghariduse kvaliteedi tagamisel) rakendamise kohta**

1. SISSEJUHATUS

24. septembril 1998. aastal võttis ministrite nõukogu vastu soovitus edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel.¹ Soovitus kutsutakse liikmesriike üles toetama või looma kvaliteeditagamissüsteeme ning soodustama kõrgkoolide ja pädevate asutuste koostööd ja kogemuste vahetamist. Ühtlasi palutakse komisjonil sellist koostööd toetada ning esitada aruanne soovitus eesmärkide elluviimise kohta Euroopa ja liikmesriikide tasandil.

Nõukogu 1998. aasta soovitus on suures osas üheksakümnendatel aastatel komisjoni algatatud Euroopa katseprojekti tulemus. Soovitus pandi alus kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgule ENQA (*European Network for Quality Assurance in Higher Education*) ja selle liikmeskonna laienemisele.

Kvaliteedikavale andsid uue hoo kaks poliitilist sündmust: Bologna protsess ja Lissaboni strateegia. Viimati rõhutati kvaliteedi tagamise tähtsust nõukogu ja komisjoni 2004. aasta märtsi ühises vahearuanDES Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide eesmärkide saavutamise üksikasjaliku tööprogrammi rakendamise kohta.² Range ja läbipaistev kvaliteeditagamissüsteem on ka oluline osa Euroopa kvalifikatsiooniraamistikust, mille ministrid on võtnud oma kohustuseks nii Bologna protsessi kui ka Lissaboni strateegia raames.

Käesolev aruanne koosneb kahest osast. Esimeses osas käsitletakse kvaliteeditagamissüsteemide loomist liikmesriikides ja teises osas on vaatluse all koostöö Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil. AruanDES käsitletakse ka Berliini mandaati, mille andsid ENQA-le Bologna deklaratsioonile alla kirjutanud riikide ministrid. Lisas esitatakse asutuste nimekiri riikide kaupa.

2. Esimene osa: kvaliteeditagamissüsteemide loomine liikmesriikides

Kokkuvõte

Peaaegu kõik liikmesriigid ja teised Euroopa riigid on kvaliteeditagamissüsteemi juba sisse seadnud või alustanud selle loomist. Kogemused erinevad nii kestuselt kui ka intensiivsusest, kuid kõik peavad kvaliteedi tagamist oma kõrgharidussüsteemi oluliseks osaks. Loodud süsteimid toimivad kooskõlas nõukogu 1998. aasta soovitusega.

2.1. Asutuste rajamine

Soovitus kutsutakse liikmesriike üles toetama ja vajaduse korral looma läbipaistvaid kvaliteeditagamissüsteeme. Enamik liikmesriike on vastuseks üleskutsesele rajanud ühe või mitu kvaliteeditagamisasutust eesmärgiga parandada kvaliteeti välishindamise kaudu. Kõrgkooli ergutatakse looma oma sisemisi kvaliteeditagamise mehhanisme, mis paneks muu hulgas aluse ka välishindamisele.

¹ Nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitus edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel (98/561/EÜ) EÜT L 270, 07.10.1998, lk 56. Vt 1. lisa.

² „Haridus ja koolitus 2010”, Lissaboni strateegia edu sõltub kiiretest reformidest.
http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/jir_council_final.pdf

Riikliku kõrgharidussüsteemi laad mõjutab asutuste omandilist kuuluvust, tegevuse ulatust ja seda, millele asutused ja nende tegevus on keskendunud. Seetõttu kasutatakse ka erinevaid mudeleid. Mõned riigid on valinud sellise mudeli, kus ühe keskse akrediteerimisasutuse alla kuulub mitu spetsialiseerunud hindamis- või akrediteerimisasutust. Teistes riikides vastutab kvaliteedi tagamise ja akrediteerimise eest ainult üks asutus.

Nõukogu soovitusel on märgitud, et vastavate struktuuriüksuste, st kvaliteeditagamise eest vastutavate asutuste autonoomsus ja/või sõltumatus (menetluste ja meetodite valimisel) aitab muuta kvaliteeditagamise tõhusamaks ja selle tulemused vastuvõetavamaks. Teisalt on üldiselt omaks võetud, et asutused peaksid tegema tihedat koostööd kõrgkoolidega ning võtma arvesse ühiskonna, riiklike ja erasponsorite, üliõpilaste, nende vanemate ja tööturu vajadusi.

Riigi ja piirkondlike ametiasutuste kõrval on ka palju kutsealaseid akrediteerimisasutusi (nt inseneride, arstide ja raamatupidajate akrediteerimise asutused). Need eksisteerisid juba ammu enne nõukogu soovitusi ja nende tegevust kõnealune soovitus ei mõjuta. Samas tasub uurida nende sarnasusi ja koostoimet. See kehtib ka selliste rahvusvaheliste akrediteerimisasutuste või -organite kohta, nagu Euroopas EQUIS (ärijuhtimine) ja Ameerika Ühendriikides AACSB (ärijuhtimine) ja ABET (inseneriteaduste õppekavade akrediteerimine USAs ja teiste riikide abistamine akrediteerimissüsteemide loomisel).

2.2. Hindamise liigid

Eristatakse kaheksat hindamise või akrediteerimise liiki: õppeaine hindamine, õppeprogrammi hindamine, õppeasutuse hindamine, õppeprogrammi akrediteerimine, õppeasutuse akrediteerimine, õppeasutuse (õppeasutusesiseste kvaliteeditagamise mehhanismide) auditeerimine, õppeainete võrdlusuuring ja õppeprogrammide võrdlusuuring. Kõige levinum liik on õppeprogrammi hindamine, sellele järgneb õppeprogrammi akrediteerimine ning õppeasutuse auditeerimine on populaarsuselt kolmas hindamise liik. Viimasel ajal on tekkinud huvi õppeprogrammide ja õppeainete võrdlusuuringute vastu, mille eesmärk on teha kindlaks kõnealuse valdkonna parimad tavad. Märgatavaks tendentsiks on see, et rakendatakse üha erinevamaid hindamisliike ja enamik asutusi kasutab regulaarselt rohkem kui üht hindamisliiki.

2.3. Kriteeriumid ja metoodika

Nõukogu soovituse kohaselt peaksid kvaliteeditagamissüsteemid põhinema soovituse lisas loetletud tunnustel. Üldiselt tegutsevad asutused nimetatud tunnuseid aluseks võttes, kuigi nende kohaldamine võib erineda sõltuvalt riigist ja õppeasutusest. Järgnevalt on esitatud nimetatud tunnuste rakendamise lühianalüüs.

Kriteeriumid

Soovitusel seostatakse kvaliteedi tagamise kriteeriumid tihedalt igale õppeasutusele ühiskonna ja tööturu vajaduste kohaselt seatud eesmärkidega. ENQA uuring³ näitab, et hindamises ja akrediteerimises on toimumas selge nihe õppeasutuse seatud

³

Vt 9. joonealune märkus.

eesmärkide saavutamise hindamiselt objektiivsemate väliste kriteeriumide ja standardite kasutamise suunas. Nendeks võivad olla kõige madalamad, keskmised või kõrged standardid, mille eesmärk on tunnustada kõrget kvaliteeti.

Õppeasutuste enesehindamine

Enesehindamist nõutakse enamikus hindamis- ja akrediteerimiskavades. Enesehindamisrühma kuuluvad enamasti õppeasutuse juhtkond ja õppejõud. Üliõpilased osalevad enesehindamises harva. Halduspersonali ja üliõpilaste hindamisest osavõtt on erinev.

Ekspertide rühmade külastused

Külastused on hindamisprotsessi tavapärane osa. Külastuse käigus toimuvad kohtumised ja vestlused, sageli tehakse ka ringkäik õppeasutuses, kohtutakse juhtkonnaga ja tutvutakse dokumentaalsete tõenditega.

Ekspertide rühma koosseis

Kõik asutused kasutavad väliseksperte ja sageli kaasatakse ekspertide rühma koosseisu rahvusvahelisi eksperte, eriti kui naaberriikides räägitakse sama keelt. Tööhõive valdkonna eksperte kasutatakse vähem kui pooltel juhtudel, kutseliitused, üliõpilasi ja vilistlasi aga veelgi harvem. Välismaalasi kaasatakse asutuste juhtorganite töösse harvemini, kuid see tendents tugevneb.

Aruandlus ja kontroll

Enamike, kuid mitte kõikide hindamiste ja akrediteerimiste kohta avaldatakse aruanne. Tavaliselt konsulteeritakse enne aruande avaldamist õppeasutustega. Kolmel neljandikul juhtudest vastutab soovitude järgimise kontrolli eest õppeasutus; pooltel juhtudel on vastutus jagatud õppeasutuse, hindamisasutuste ja valitsuse vahel.

3. Teine osa: üleeuroopaline ja rahvusvaheline koostöö

Kokkuvõte:

Enamik riike teevad erineval määral kahepoolset, mitmepoolset, üleeuroopalist või ülemaailmset kvaliteedi tagamise ja akrediteerimise alast koostööd. Neil riikidevahelistel algatustel on sarnased eesmärgid: võrreldavate kriteeriumide ja meetodika kindlakstegemine ja kvaliteediasutuste hea toimimise toetamine, et saavutada suurem läbipaistvus ning lõppeesmärk – kvaliteeditagamissüsteemide ja hindamiste vastastikune tunnustamine.

3.1. Kahepoolne ja piirkondlik koostöö

Belgia (Flandria) ja Hollandi valitsus on otsustanud ühendada oma kvaliteedi tagamise tegevuse ühiseks akrediteerimissüsteemiks. Kaheteistkümne riigi⁴ kvaliteeditagamisasutused ja kõrgkoolid on otsustanud ühineda Euroopa

⁴

Austria, Belgia (Flandria), [Taani](#), Saksamaa, Iirimaa, [Itaalia](#), Madalmaad, Norra, [Hispaania](#), Rootsi, Šveits, Ühendkuningriik.

bakalaureuse- ja magistriprogrammide kvaliteedi tagamise ja akrediteerimisega tegeleva mitteametliku koostöövõrgustikuga. Kaheksa riigi⁵ 13 asutust on otsustanud luua Euroopa Akrediteerimiskonsortiumi (ECA), mis keskendub kvaliteeditagamise akrediteerimisega seotud tahkudele ja mille eesmärgiks on saavutada 2007. aastaks kvaliteeditagamissüsteemide ja -otsuste vastastikune tunnustamine. 18 kõrghariduse kvaliteedi tagamise Kesk- ja Ida-Euroopa asutuste võrgustikku (CEE-võrku) kuuluvat liikmesasutust⁶ ja viie Põhjamaa riigi⁷ kvaliteeditagamisasutused otsustasid 2003. aastal muuta oma koostöö ametlikuks, luues kõrghariduse kvaliteedi tagamise Põhjamaade võrgustiku. Kõik eelnimetatud asutused on laiema kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrgu (ENQA) liikmed.

3.2. Kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa võrk (ENQA)

ENQA loodi nõukogu 1998. aasta soovitusel tulemusena ja seetõttu võib seda pidada nii soovitusel kõige konkreetsemaks tagajärjeks Euroopa tasandil kui ka tulevaste sündmuste lähtekohaks ja peateguriks. 2004. aasta juunis toimunud ENQA peaassambleel otsustati võtta ENQA liikmeteks kõigi 40 Bologna deklaratsioonile alla kirjutanud riigi asutused ja viia läbi reformid, mis on vajalikud, et ENQA suudaks osutada teenuseid oma liikmetele ning saavutada Euroopa kvaliteeditagamissüsteemide vastastikune tunnustamine.

ENQA teeb tihedat koostööd volitatud hindajate võrgustikega (ENIC-võrgustiku ja NARIC-võrgustikuga), et selgitada välja, kuidas parem teave kvaliteedi kohta aitaks kiirendada diplomite ja õppeaegade tunnustamist, eriti seoses riigiülese haridusega. ENQA kavatses oma liikmete kaudu toetada riikidevahelist hindamist, eriti ühis- ja topelt teaduskraadide riikidevahelist hindamist.

3.3. Kõrgharidusvõrgustikud

Nõukogu soovitusel kutsutakse üles toetama kõrgkooli, kes soovivad teha riikidevahelist koostööd kvaliteedi tagamise valdkonnas. Tänu soovitusel ja Bologna protsessi osaliste vastastikusele survele on tekkinud mitmeid uusi algatusi või on hoogustunud olemasolevad algatused.

Euroopa Ülikoolide Liit (*European University Association*, EUA) juhib riikidevahelist õppeasutuste hindamise programmi, mille eesmärgiks on aidata oma liikmetel kindlustada seda, et õppeasutus tervikuna võtab endale vastutuse kvaliteedi pideva tagamise ja parandamise eest. EUA on seotud ka komisjoni toetatava kvaliteedikultuuri projektiga, mille raames aitavad ülikoolid üksteisel kasutusele võtta kvaliteeditagamise mehhanisme, tõsta kvaliteeti ja välishindamiseks paremini valmistuda.

Ülemaailmsel tasandil koostab Kõrghariduse Kvaliteedi Tagamise Asutuste Rahvusvaheline Võrk (*International Network for Quality Assurance Agencies in*

⁵ Austria, Belgia (Flandria), Saksamaa, Iirimaa, Madalmaad, Norra, Hispaania, Šveits.

⁶ Austriast, Bulgaariast, Tšehhi Vabariigist, Horvaatiast, Eestist, Saksamaalt (Baierist), Ungarist, Lätist, Leedust, Makedooniast, Poolast, Rumeeniast, Venemaalt, Slovakiast, Sloveeniast.

⁷ Taani, Soome, Island, Norra ja Rootsi.

Higher Education, INQAAHE) heade tavade suuniseid asutustele ja Rahvusvaheline Kõrgkoolide Rektorite Liit (*International Association of University Presidents*, IAUP) uurib ülemaailmse kvaliteediregistri usaldusväärsust kvaliteeditagamisasutuste jaoks.

3.4. Euroopa Nõukogu

Euroopa Nõukogu ja UNESCO kõrgharidustunnistuste ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate tunnustuste Euroopa regioonis tunnustamise konventsiooni⁸ kohaselt peab iga riik tunnustama kvalifikatsioone kui oma süsteemi asjaomaste kvalifikatsioonidega samaväärseid, välja arvatud juhul, kui tema enda kvalifikatsioonide ja tunnustamiseks esitatud kvalifikatsioonide vahel on olulised erinevused. Selliseks oluliseks erinevuseks võib olla õpetamise ja õppimise kvaliteet. Sellest tuleneb kvaliteedi tagamise ekspertide (ENQA-võrk) ja volitatud hindajate (ELi NARIC-võrk ning Euroopa Nõukogu ja UNESCO-CEPESi ENIC-partnervõrk) vahelise hiljutise tiheda koostöö tähtsus.

3.5. OECD ja UNESCO

OECD ja UNESCO teevad koostööd piiriülese kõrghariduse valdkonnas vabatahtlike tarbijakaitsesuuniste koostamisel, pöörates suurt tähelepanu kvaliteedi tagamisele. UNESCO lõi kvaliteedi tagamise, akrediteerimise ja tunnustamise ülemaailmse foorumi, toetudes olemasolevatele piirkondlikele võrgustikele ja diplomite tunnustamise konventsioonidele. Euroopas viib UNESCO-CEPES läbi projekti, mille käigus kogutakse kõrghariduse iseloomustamiseks näitajaid, mida saaks kasutada kvaliteedi tagamisel ja hindamisel.

4. Berliini mandaat

19. septembril 2003. aastal kohtusid Berliinis 40 Bologna deklaratsioonile alla kirjutanud riigi haridusministrid ja võtsid vastu kommunikatsiooni, milles ENQAd kutsuti üles „oma liikmete osavõtul ja koostöös EUA, EURASHE ja ESIBiga välja arendama kokkulepitud kogumi kvaliteedi tagamise standardeid, menetlusi ja suuniseid, et uurida, kuidas tagada kvaliteeditagamise- ja/või akrediteerimisasutuste või -organite jaoks sobiv vastastikuse eksperdihinnangute süsteem ja anda tulemustest 2005. aastal ministritele kontrollrühma vahendusel aru.”

Kaks ENQA moodustatud töörühma uurivad mandaadi eri elemente. Üks töörühm tegeleb standardite, menetluste ja suuniste väljatöötamisega ning teine sobiva vastastikuse eksperdihinnangute süsteemi loomisega. Ekspertid toetuvad olemasolevatele uuringutele ning ENQA ja tema piirkondlikesse (Põhja- ja Ida-Euroopa) või erivõrgustikesse (Euroopa Akrediteerimiskonsortsium) kuuluvate liikmete kogemustele. Nad analüüsivad EUA tehtud õppeasutuste hindamisi, *Tuning*-projekti⁹ pädevuspõhist lähenemisviisi ja erialaste kutseliste akrediteerimisasutuste tööd. Samuti võetakse arvesse teiste riikide, eriti USA, kogemusi.

⁸ <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=165&CM=8&DF=10/02/04&CL=ENG>

⁹ Deusto Ülikool, Bilbao, Hispaania (www.relint.deusto.es/TuningProject/index.htm) või Groningeni Ülikool, Madalmaad (www.let.rug.nl/TuningProject/index.htm)

ENQA annab Bologna kontrollrühma vahendusel aru ja esitab eelviimase aruande 2005. aasta alguseks – enne ministrite kohtumist Bergenis 2005. aasta mais.

5. Kokkuvõte

Nõukogu 1998. aasta soovitus on rakendatud edukalt, sest enamikus riikides on tõepoolest sisse seatud kvaliteeditagamissüsteem ja üleeuroopaline kvaliteedikoostöö on olnud intensiivne. Loomulikult andis kvaliteeditagamistööle hoogu juurde Bologna protsess ja Lissaboni strateegia, kus keskenduti kvaliteediküsimustele ning kvaliteedi tagamist tunnustati kui loodava Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku olulist osa.

Kahepoolisel ja piirkondlikul tasandil on tehtud suuri jõupingutusi usaldusliku õhkkonna loomiseks, mis lihtsustaks kvaliteeditagamissüsteemide ja hindamise vastastikust tunnustamist. ENQA-le Berliinis antud mandaat võib avaldada positiivset mõju kogu Euroopas.

Käes on aeg astuda otsustavaid samme kvaliteeditagamis- ja akrediteerimissüsteemide vastastikuse tunnustamise saavutamiseks ja kasutada kvaliteeditagamist, et jõuda meie ühise eesmärgini – muuta Euroopa kõrgharidussüsteem maailmakvaliteedi mõõdupuuks. Selles tähtsas valdkonnas saab ja tuleb saavutada edu.

Lisad

1. Berliini kommünikee, kvaliteedi tagamist käsitlev väljavõte
2. Olemasolevad kvaliteeditagamisasutused riikide kaupa

„Euroopa kõrgharidusruumi loomine”

19. septembril 2003. aastal Berliinis toimunud

kõrghariduse eest vastutavate ministrite konverentsi kommünikee

– kvaliteedi tagamist käsitlev väljavõte –

„Kõrghariduse kvaliteet on Euroopa kõrgharidusruumi loomisel osutunud keskseks küsimuseks. Ministrid võtavad endale ülesandeks toetada kvaliteedi tagamise edasist arendamist õppeasutuste, liikmesriikide ja Euroopa tasandil. Nad rõhutavad, et kvaliteedi tagamiseks on vaja koostada kvaliteedi tagamise ühised kriteeriumid ja metoodika.

Samuti rõhutavad ministrid, et kooskõlas institutsionaalse sõltumatuse põhimõttega lasub vastutus kõrghariduse kvaliteedi tagamise eest eelkõige igal institutsioonil endal ning sellele toetubki akadeemilise süsteemi tegelik vastutus riiklikus kvaliteediraamistikus.

Seetõttu lepivad nad kokku, et 2005. aastaks peaksid liikmesriikide kvaliteeditagamissüsteemid hõlmama järgmist:

- asjaomaste organite ja asutuste ülesannete määratlust;
- programmide või õppeasutuste hindamist, sealhulgas sisehindamist, väliskontrolli, üliõpilaste osalemist ja tulemuste avaldamist;
- akrediteerimis-, sertifitseerimis- või võrreldavate menetluste süsteemi;
- rahvusvahelist osalemist, koostööd ja võrgutöö kasutamist.

Euroopa tasandil kutsuvad ministrid ENQAd üles tegema oma liikmete osavõtul koostööd EUA, EURASHE ja ESIBiga, et koostada kokkulepitud kogum standardeid, menetlusi ja suuniseid uurimaks, kuidas luua kvaliteeditagamis- ja/või akrediteerimisasutuste või -organite jaoks sobivat vastastikuste eksperdi hinnangute süsteemi ja anda tulemustest kontrollrühma vahendusel ministritele 2005. aastal aru.”

2. lisa

Olemasolevad kõrghariduse kvaliteedi tagamise asutused riikide kaupa

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Albania	Accreditation Agency of Higher Education, Accreditation Council	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Austria	Fachhochschulrat – www.fhr.ac.at	National, non-university sector	Institutional and programme evaluation, programme accreditation
Austria	Österreichischer Akkreditierungsrat – www.akkreditierungsrat.at	National, private universities	Institutional accreditation, programme accreditation
Belgium (Flanders)	Flemish Inter-university Council – www.vlir.be	Regional, university sector	Programme evaluation
Belgium (Flanders)	Council of Flemish Institutes for Higher Education – www.vlhora.be	Regional, non-university sector	Programme evaluation
Belgium	Conseil des Recteurs (CRef)	University sector	Programme evaluation
Bulgaria	National Evaluation and Accreditation Agency at the Council of Ministers – http://www.neaa.government.bg	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Croatia	National Council for Higher Education	National, university and non-university sectors	Programme evaluation in function of accreditation by ministry
Cyprus	Council of Educational Evaluation – sekap@cytanet.com.cy	National, non-university sector	Programme evaluation, programme accreditation
Czech Republic	Accreditation Commission – www.msmt.cz/DOMEK/default.asp?CAI=2856	National, university and non-university sectors	Programme accreditation

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Denmark	Danish Evaluation Institute – www.eva.dk	National, university and non-university sectors	Programme evaluation and accreditation, institutional evaluation
Estonia	Estonian Higher Education Accreditation Centre – www.ekak.archimedes.ee	National, university and non-university sectors	Programme accreditation
Finland	Finnish Higher Education Evaluation Council – www.finheec.fi	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation
France	Comité National d'Évaluation – www.cne-evaluation.fr	National, university sector	Institutional evaluation
France	Inspection générale de l'administration de l'éducation nationale et de la recherche (IGAENR) – www.education.gouv.fr	National, university and non-university	Institutional evaluation
Germany	Akkreditierungsrat – www.akkreditierungsrat.de	National, university and non-university sectors	Meta-accreditation
Germany	Zentrale Evaluations- und Akkreditierungsagentur (ZevA) – www.zeva.uni-hannover.de	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation
Germany	Akkreditierungs-, Zertifizierungs- und Qualitätssicherungs-Institut (ACQUIN) – www.acquin.org	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation
Germany	Agentur für Qualitätssicherung durch Akkreditierung von Studiengängen (AQAS) – www.aqas.de	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Germany	Akkreditierungsagentur für Studiengänge der Ingenieurwissenschaften, der Informatik, der Naturwissenschaften und der Mathematik (ASIIN) – www.asiin.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation
Germany	Akkreditierungsagentur für Studiengänge im Bereich Heilpädagogik, Pflege, Gesundheit und Soziale Arbeit (AHPGS) – www.ahpgs.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation
Germany	Stiftung Evaluationsagentur Baden-Württemberg (EVALAG) – www.evalag.de	Regional, university and non-university sectors	Programme evaluation
Germany	Foundation for International Business Administration Accreditation – www.fibaa.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation
Hungary	Hungarian Accreditation Committee (HAC) – www.mab.hu	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Iceland	Division of Evaluation and Supervision – http://mrn.stjr.is	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation
Ireland	Higher Education and Training Awards Council (HETAC) www.hetac.ie	National, non-university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Ireland	Higher Education Authority – www.heai.ie	National, university sector	Institutional evaluation, meta-evaluation

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Ireland	National Qualification Authority of Ireland – www.nqai.ie	National, non-university sector	Institutional evaluation
Italy	National Committee for the Evaluation of the University System – www.vsu.it	National, university sector	Programme and institutional evaluation, institutional accreditation
Latvia	Higher Education Quality Evaluation Centre - www.aiknc.lv	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Lithuania	Lithuanian Centre for Quality Assessment in Higher Education – www.skvc.lt	National, university and non-university sectors	Programme evaluation and accreditation
Macedonia	Ministry of Education and Science, Accreditation Board	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Netherlands	Inspectorate of Higher Education – www.owinsp.nl	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation, meta-evaluation
Netherlands	Netherlands Quality Agency – www.hbo-raad.nl	National, non-university sector	Programme evaluation
Netherlands	Netherlands Accreditation Organisation – www.nao-ho.nl	National, university and non-university sectors	Programme accreditation
Netherlands	Quality Assurance Netherlands Universities (QANU) – www.qanu.nl	National, university sector	Programme evaluation

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Norway	Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT) – www.nokut.no	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Poland	National General Accreditation Commission – www.men.waw.pl	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Poland	University Accreditation Commission – http://main.amu.edu.pl/~ects/uka/uka.html	National, university sector	Programme accreditation
Poland	Association of Management Education Forum – www.semforum.org.pl	National, private university and non-university sectors, subject-specific	Programme evaluation and accreditation
Portugal	National Council for Evaluation of Higher Education (CNAVES) – www.cnaves.pt	National, university and non-university sectors	Institutional evaluation
Romania	National Council for Academic Assessment and Accreditation – www.cneaa.ro	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Slovakia	Accreditation Commission – www.akredkom.sk	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Slovenia	Council for Higher Education	National, university and non-university sectors	Institutional accreditation
Slovenia	Higher Education Quality Assessment Commission (HEQAC)	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation

Country	Agency	Scope	Main evaluation type
Spain	National Agency for Quality Assessment and Accreditation (ANECA) – www.aneqa.es	National, university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Spain	Agency for Quality Assurance in the Catalan University System – www.agenqua.org	Regional, university sector	Programme and institutional evaluation
Sweden	National Agency for Higher Education – www.hsv.se	National, university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Switzerland	Centre for Accreditation and Quality Assurance of the Swiss Universities (OAQ) – www.oaq.ch	National, university sector	Programme and institutional accreditation
United Kingdom	Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA) – www.qaa.ac.uk	National, university and non university sectors	Programme and institutional evaluation
	European University Association (EUA) – www.eua.be/eua/	University sector	Institutional evaluation